

Laatija Esa Aaltonen
TIO / TAU

Asiakirjatyyppi
Päiväys 28.3.2023
Asianumero

Otsikko

Liikenne- ja viestintäministeriö pyysi 17.2.2023 lausuntopalvelu.fi –palvelussa julkaistulla pyynnöllä lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annetun lain muuttamisesta. Lausuntoaika päättyi 8.3.2023.

Lausunnon antoivat seuraavat tahot:

1. Oikeusministeriö
2. Tietosuojavaltuutetun toimisto
3. Työ- ja elinkeinoministeriö
4. Valtiovarainministeriö
5. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
6. Väylävirasto
7. Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä (HSL)

Näistä valtiovarainministeriö ilmoitti, ettei heillä ole lausuttavaa esitysluonnoksesta.

Lausuntojen pääasiallinen sisältö

Lausunnon antajat totesivat nyt ehdotettavien muutosten olevan lähinnä lakitekniisiä ja että muutoksia ollaan tekemässä vain siltä osin, kuin Euroopan komissio on Suomelle osoitetussa virallisessa huomautuksessa katsonut kansallisen täytäntöönpanon puutteelliseksi. Suomessa ei ole EETS-direktiivin soveltamisalaan kuuluvia tietulleja tai tiemaksuja, eikä niitä myöskään otettaisi tällä esityksellä käyttöön.

Lausunnoissa korostuivat huomiot tietosuojalainsäädännön viittaustavoista sekä perustelujen kattavuudesta. Lisäksi kiinnitettiin huomiota määritelmien osalta perusteluihin ja lakitekniisiin seikkoihin sekä yksittäisiin teknisiin epäloogisuuksiin.

Lausunnonantajakohtainen yhteenveto:

Oikeusministeriö

Oikeusministeriö toteaa, että esitysluonnoksessa ei ole yksilöity tarkemmin, mihin yleisen tietosuojasetuksen kohtiin kansallinen sääntelyliikkumavara perustuu, vaikka sen käytöstä on tehty riittävästi selkoa. Sääntelyliikkumavaran käyttöä tulee kuvata ja perustella esitysluonnoksessa säännöskohtaisesti.

Oikeusministeriö kiinnittää huomiota yleisesti säännöskohtaisten perustelujen kattavuuteen.

Lisäksi oikeusministeriö nostaa esiin hallituksen esityksessä olevat informatiiviset viittaukset tietosuojaa koskevaan yleissääntelyyn. Esityksessä tulisi perustella, miksi viittaukset yleissääntelyyn nähdään tarpeellisiksi. Sikäli kun viittaukset nähdään tarpeellisiksi tulisi niiden olla riittävän täsmällisiä ja sanamuodoiltaan vastata sitä, mitä yleisessä tietosuojasetuksessa säädetään.

Lisäksi oikeusministeriö nostaa esiin notifiointin tarkkuuden merkityksellisyyden.

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Tietosuojavaltuutetun toimisto toteaa, että esityksen luonnoksen perusteluissa on todettu tietosuojasuoja-asetuksen olevan henkilötietojen käsittelyä koskeva yleislaki ja tunnistettu, että kansallisen erityislainsäädännön säätäminen tulee rajata vain välttämättömään tietosuoja-asetuksen salliman kansallisen liikkumavaran puitteissa. Esitysluonnoksen perusteluissa tulisi yksilöidä tarkemmin myös se, mihin yleisen tietosuoja-asetuksen kohtiin sääntelyliikkumavara perustuu.

Tietosuojavaltuutetun toimisto katsoo, että esitysluonnoksessa tulisi perustella tarkemmin, miksi informatiiviset viittaukset tietosuojalainsäädäntöön ovat tarpeellisia ja varmistaa, että viittaukset ovat täsmällisiä.

Lisäksi tietosuojavaltuutetun toimisto nostaa esiin, että esitysluonnokseen sisältyy myös tiettyä tietosuoja-asetuksen kanssa päällekkäistä sääntelyä ja toisaalta kiinnittää huomiota myös siihen, että joltakin osin direktiivin velvoitteet eivät mahdollisesti täyty yleislaille.

Työ- ja elinkeinoministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriö kiinnittää huomiota siihen, että EETS-direktiivissä oleva akkreditoinnin määritelmä poikkeaa EU:n nk. NLF-asetuksessa (765/2008) säädetyistä, jossa asetetaan yleiset puitteet ja vaatimukset EU:n akkreditointijärjestelmälle. Lisäksi akkreditointi määritellään Työ- ja elinkeinoministeriön vastuulle kuuluvassa vaatimustenmukaisuuden arviointipalvelujen pätevyyden toteamisesta annetussa laissa (920/2005).

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että esitystä tulee jatkovalmistelussa selkeyttää ja täsmentää ehdotuksen suhdetta kansallisen akkreditointielimen FINAS-akkreditointipalvelun tekemään akkreditointiin.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Lausunnossaan Liikenne- ja viestintävirasto kannattaa esityksessä ehdotettavia muutoksia ja tuo esiin, että ehdotettavat muutokset ovat luonteeltaan pääosin lakitekniisiä. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto huomioi, että EETS-direktiivi ei velvoita jäsenmaita ottamaan tietulleja tai tiemaksuja käyttöön, eikä niitä ehdoteta otettavaksi käyttöön tällä esityksellä.

Väylävirasto

Väylävirasto puoltaa tavoitetta täydentää EETS-direktiivin kansallista täytäntöönpanoa.

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä (HSL)

HSL näkee sähköisten tietullijärjestelmien EU-tason yhteentoimivuuden lainsäädännöllistä edistämisen yleisesti ottaen kannatettavana.

Varsinaisen sisällön puolesta erityisesti tietosuojan tarkennukset ovat oleellisia etenkin siinä vaiheessa, jos kansallinen lainsäädäntö mahdollistaisi toiminnan Suomessa. Sijaintitietojen käsittelyyn liittyy erityisiä teknologisia näkökulmia ja erityiskysymyksiä, joiden tarkkoja merkityksiä on tällä hetkellä vaikea arvioida.

HSL nostaa edelleen pohdittavaksi, tulisiko yhteentoimivuuden suhteen huomioida valmius myös rekisterikilpien tunnistamiseen (ANPR) perustuvan teknologian standardisointiin.